

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο

α) της Απόφασης – Πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση – Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Α'),

β) της Απόφασης – Πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση – Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις που προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή απόλυση υπό όρους, με σκοπό την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΕΡΟΣ Β'),

γ) της Απόφασης – Πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΜΕΡΟΣ Γ')»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το παρόν νομοσχέδιο αποτελείται από τρία Μέρη. Στο Μέρος Α΄ περιλαμβάνονται τα άρθρα 1-22, στο Μέρος Β΄ τα άρθρα 23-40 και στο Μέρος Γ΄ τα άρθρα 41-59.

Συγκεκριμένως, στο Μέρος Α΄ εισάγονται διατάξεις δια των οποίων ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Απόφαση – Πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση – Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικώς με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται ο σκοπός των διατάξεων των άρθρων 1-22 που είναι η αναγνώριση και η εκτέλεση από την Ελλάδα αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιβάλλουν ποινή ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας καθώς και η μεταβίβαση αρμοδιότητας από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την αναγνώριση και εκτέλεση αντίστοιχης απόφασης που εκδόθηκε από ελληνικό ποινικό δικαστήριο

Στο άρθρο 2 παρατίθενται οι ορισμοί των όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται στα άρθρα 1-23.

Στο άρθρο 3 ορίζονται οι αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες για την αναγνώριση και την εκτέλεση από την Ελλάδα αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιβάλλουν ποινή ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας, καθώς και για τη διαβίβαση της αίτησης για αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης, η οποία εκδόθηκε από ελληνικό ποινικό δικαστήριο, σε άλλο κράτος μέλος.

Στα άρθρα 4-7 ρυθμίζονται θέματα σχετικώς με τη διαβίβαση προς αναγνώριση και εκτέλεση των αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν από ελληνικό ποινικό δικαστήριο, δηλαδή οι προϋποθέσεις και η διαδικασία μεταβίβασης των δικαστικών αποφάσεων, οι περιπτώσεις ανάκλησης του πιστοποιητικού που εκδίδεται κατά την διαδικασία της διαβίβασης, καθώς και ζητήματα που αφορούν τη συναίνεση του καταδικασθέντος.

Τα άρθρα 8-17 περιλαμβάνονται διατάξεις οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης στην Ελλάδα σε περίπτωση κατά την οποία αυτή εκδόθηκε από το δικαστήριο άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ρυθμίζουν θέματα όπως, επί παραδείγματι, τα αδικήματα που αφορά η καταδικαστική απόφαση η οποία αναγνωρίζεται, τη διαδικασία αναγνώρισης και εκτέλεσης, τους λόγους άρνησης αναγνώρισης

της απόφασης, καθώς και τη διαδικασία σύλληψης και προσωρινής κράτησης του καταδικασθέντος. Επίσης, ορίζεται το ελληνικό δίκαιο ως εφαρμοστέο δίκαιο για την εκτέλεση της ποινής.

Στα άρθρα 18-22 περιέχονται τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Στο Μέρος Β΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 23-40) εισάγονται διατάξεις δια των οποίων ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Απόφαση – Πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την Απόφαση – Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις που προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή απόλυση υπό όρους, με σκοπό την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα άρθρα 23-26 του νομοσχεδίου, μεταξύ άλλων, προσδιορίζεται ο σκοπός των άρθρων 23-40, ο οποίος είναι η αναγνώριση και η εκτέλεση από την Ελλάδα αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιβάλλουν αναστολή εκτέλεσης ποινής, ποινή υπό όρους, εναλλακτική κύρωση ή απόλυση υπό όρους, και η μεταβίβαση αρμοδιότητας από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την αναγνώριση και εκτέλεση αντίστοιχης απόφασης η οποία εκδόθηκε από ελληνικό ποινικό δικαστήριο. Επίσης, δίδονται οι ορισμοί των όρων που χρησιμοποιούνται στα άρθρα 23-40 και ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την αναγνώριση της αλλοδαπής απόφασης και την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων καθώς και για τη διαβίβαση της αίτησης για αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης που εκδόθηκε από ελληνικό ποινικό δικαστήριο σε άλλο κράτος μέλος, ενώ απαριθμούνται ενδεικτικώς τα μέτρα αναστολής ή οι εναλλακτικές κυρώσεις που είναι κοινά στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα άρθρα 27-29 ρυθμίζονται θέματα τα οποία αφορούν τη διαβίβαση σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσεων, επιβάλλουν αναστολή εκτέλεσης ποινής, ποινή υπό όρους, εναλλακτική κύρωση ή απόλυση υπό όρους, και εκδόθηκαν από ελληνικό δικαστήριο. Τα θέματα αυτά αφορούν τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μεταβίβασης των δικαστικών αποφάσεων, τις περιπτώσεις ανάκλησης του πιστοποιητικού που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της διαβίβασης και τις περιπτώσεις αναπομπής αρμοδιότητας για την επιτήρηση των μέτρων αναστολής, επιβολής εναλλακτικών κυρώσεων και λήψης μεταγενέστερων αποφάσεων.

Τα άρθρα 30-36 αναφέρονται στην αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπής απόφασης για την επιτήρηση μέτρων αναστολής ή εναλλακτικών κυρώσεων και ρυθμίζουν θέματα όπως, επί παραδείγματι, η διαδικασία αναγνώρισης

4

και εκτέλεσης της αλλοδαπής απόφασης, η δυνατότητα προσαρμογής των μέτρων αναστολής ή των εναλλακτικών κυρώσεων συμφώνως προς το ελληνικό δίκαιο, τα αδικήματα για τα οποία έχει εκδοθεί η απόφαση η οποία αναγνωρίζεται και οι λόγοι άρνησης αναγνώρισης της αλλοδαπής απόφασης.

Στα άρθρα 37-40 περιέχονται τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Στο Μέρος Γ' του σχεδίου νόμου περιλαμβάνονται τα άρθρα 41-59 δια των οποίων ενσωματώνεται η Απόφαση – Πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικώς με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικώς προς την προσωρινή κράτηση.

Στα άρθρα 41-44 του νομοσχεδίου περιέχονται οι γενικές αρχές που διέπουν το Μέρος Γ', οι οποίες περιλαμβάνουν το αντικείμενο των ρυθμίσεων των διατάξεων του Μέρους Γ', που είναι η αναγνώριση στην Ελλάδα απόφασης η οποία εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διατάσσει μέτρα επιτήρησης εναλλακτικώς προς την προσωρινή κράτηση, η παρακολούθηση της τήρησης των μέτρων επιτήρησης και η παράδοση του προσώπου στο κράτος έκδοσης σε περίπτωση που παραβιάζει τα μέτρα επιτήρησης, καθώς και η διαβίβαση της απόφασης μέτρων επιτήρησης που εκδίδουν οι ελληνικές αρχές σε άλλο κράτος μέλος. Επίσης, παρατίθενται οι ορισμοί των όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται στα άρθρα 41-59 και ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την αναγνώριση της αλλοδαπής απόφασης και την παρακολούθηση των μέτρων επιτήρησης, όπως και για τη διαβίβαση της αίτησης για αναγνώριση και εκτέλεση της απόφασης που εκδόθηκε από τις ελληνικές αρχές σε άλλο κράτος μέλος, ενώ απαριθμούνται τα μέτρα επιτήρησης στα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 41-59.

Στα άρθρα 45-49 ρυθμίζονται θέματα όπως οι προϋποθέσεις και η διαδικασία διαβίβασης της απόφασης η οποία διατάσσει μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση, η αρμοδιότητα για την παρακολούθηση των μέτρων επιτήρησης, οι προϋποθέσεις ανάκλησης του πιστοποιητικού που εκδίδεται κατά την διαδικασία διαβίβασης, η αρμοδιότητα για τη λήψη μεταγενέστερων αποφάσεων και οι υποχρεώσεις των αρμόδιων αρχών των μερών.

Τα άρθρα 50-56 αφορούν ζητήματα όπως η διαδικασία και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης της απόφασης η οποία διατάσσει μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση, η προσαρμογή των μέτρων επιτήρησης στο ελληνικό δίκαιο, οι αξιόποινες πράξεις για τις οποίες επιτρέπεται, χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποιίνου, η αναγνώριση της απόφασης η οποία διατάσσει μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά της προσωρινής κράτησης και η

παρακολούθηση των μέτρων επιτήρησης, οι λόγοι άρνησης της αναγνώρισης της απόφασης και της παρακολούθησης των μέτρων επιτήρησης, οι περιπτώσεις ενημέρωσης της αρχής του κράτους έκδοσης, καθώς και η παράδοση του υπό επιτήρηση προσώπου.

Τα άρθρα 57-59 περιέχουν τελικές διατάξεις.

Το άρθρο 60 ορίζει την έναρξη ισχύος του παρόντος.

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων

1. Επί του άρθρου 6

Στο άρθρο 6 παρ. 1 ορίζεται ότι η συναίνεση του καταδικασθέντος για τη διαβίβαση της απόφασης που εκδόθηκε στην Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ δίδεται ενώπιον του Εισαγγελέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση. Θα διευκόλυνε την εφαρμογή της παρούσας διάταξης η περιγραφή της διαδικασίας παροχής της συναίνεσης.

2. Επί των άρθρων 31 παρ.1 και 2, 33 στοιχ. η´, 34 παρ.2

Στα άρθρα 31 παρ.1 και 2, 33 στοιχ. η´, 34 η φράση «εθνικό δίκαιο» θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να αντικατασταθεί από τη φράση «ελληνικούς ποινικούς νόμους». Επιπροσθέτως, στο άρθρο 34 παρ. 2, για λόγους καλύτερης ενσωμάτωσης, θα ήταν ορθότερο να ορισθεί το αρμόδιο δικαστήριο.

3. Επί του άρθρου 41

Στο άρθρο 41, στο οποίο περιγράφεται το αντικείμενο της ρύθμισης, θα ήταν σκόπιμο να περιληφθεί ως στοιχείο δ´ και η αίτηση αναγνώρισης και εκτέλεσης της απόφασης, η οποία επιβάλλει μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση η οποία εκδόθηκε στην Ελλάδα και απευθύνεται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε.

4. Επί των άρθρων 47 παρ. 3 και 51 παρ. 1

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 47 η φράση «το δίκαιο του κράτους έκδοσης» και στην παράγραφο 1 του άρθρου 51 η φράση «εθνικό δίκαιο» θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να αντικατασταθούν από τη φράση «οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι». Επιπροσθέτως, στην παράγραφο 1 του άρθρου 51 θα ήταν ορθότερο να ορισθεί και το αρμόδιο δικαστήριο.

5. Επί των άρθρων 50-56

Δεδομένου ότι, συμφώνως με το άρθρο 18 της απόφασης-πλαίσιο, η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης έχει δικαιοδοσία να λαμβάνει τις μεταγε-

6

νέστερες αποφάσεις που αφορούν απόφαση περί μέτρων επιτήρησης, όταν κράτος εκτέλεσης είναι η Ελλάδα, τίθεται το ζήτημα της αναγνώρισης αυτών των αποφάσεων. Ελλείψει ειδικής ρύθμισης, θα ήταν σκόπιμο, συμφώνως και με το άρθρο 18 παρ. 3 της απόφασης-πλαίσιο, να ορισθεί η αρμόδια αρχή για την αναγνώριση και αυτών των αποφάσεων.

Αθήνα 10.11.2014

Η Εισηγήτρια
Αθανασία Διονυσοπούλου
Λέκτωρ Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών